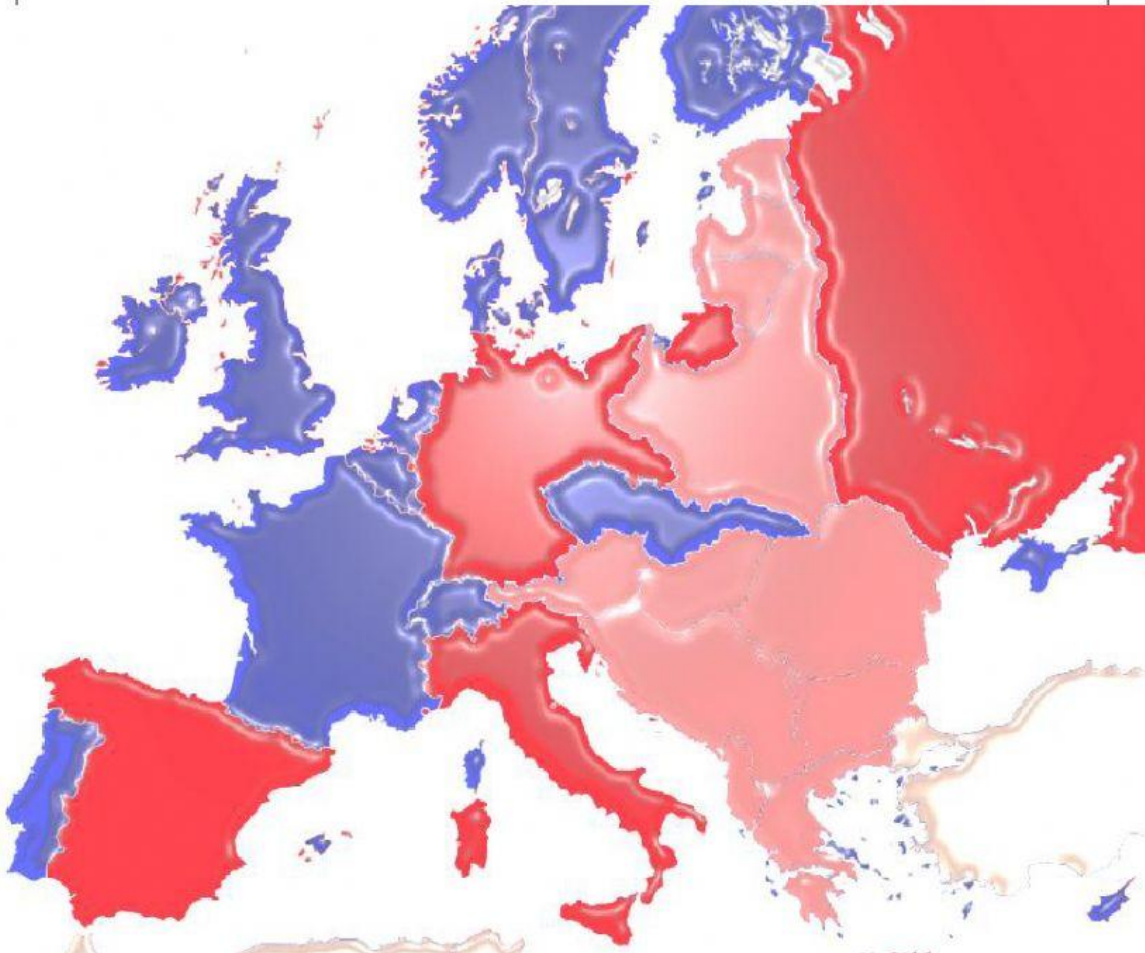
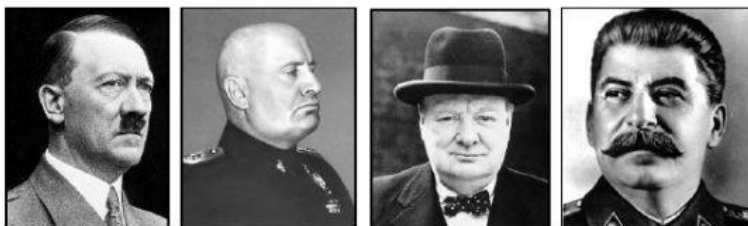

DEMOKRATIČNA – AVTORITARNA – TOTALITARNA OBLIKA VLADANJA,
DELOVNI LIST 2

1.a Zapelji voditelje na države, ki so jim pripadali voditelji, predstavljeni na fotografijah.

1.b Na katerih vrednotah je temeljila družbena ureditev posamezne države? Izberi ustrezne rešitve.

2. Izberi ustrezne razloge, ki so vodile mnoge ljudi, da so v obdobju med obema vojnama podprle diktatorje.

A Počasno reševanje (parlamentarnih strank) velikih težav po 1. svetovni vojni.

B Velika gospodarska kriza in slabo življenje ljudi.

C Simpatičnost in lepota novih »influenserjev« (Mussolinija, Hitlerja in Stalina).

Č Iskanje pravičnejših družbenih sistemov.

D Ljudje že po naravi težimo k enotnosti in podrejenosti.

E Komunizem: zaradi želje revnejših slojev po enakopravnejšem in boljšem življenju.

F: Fašizem in nacizem: zaradi želje po večjem priznanju v družbi in ohranitvi privatne lastnine (strah pred komunizmom).

3. Danes se mnogo ljudi sprašuje, kako so ljudje lahko dopustili, da so tako nasilni voditelji prišli na oblast. Preberi spodnje citate. Kakšen odnos do družbenih problemov izražajo? Navedi vsaj dva primera iz svoje okolice (današnjega sveta), kjer bi po tvojem mnenju morali ljudje glasneje opozoriti na nepravilnosti.

***Ko so nacisti prišli po komuniste,
sem ostal tiho; nisem bil komunist.
Ko so zaprli socialne demokrate,
sem ostal tiho; nisem bil socialni demokrat.
Ko so prišli po sindikaliste,
nisem spregovoril; nisem bil član sindikalistov.
Ko so prišli po Jude,
sem ostal tiho; nisem bil Jud.***

*Ko so prišli po mene,
ni bilo nikogar več, ki bi spregovoril in se postavil
zame.*

Martin Niemoeller 1976

*Če želite postati vzoren član črede
ovac, morate najprej postati ovca.
(Albert Einstein)*

*Končna tragedija ni zatiranje in
krutost slabih ljudi, temveč tišina
dobrih ljudi. (po M. L. Kingu)*

ZA RADOVEDNE

4. Je demokracija volja večine?

Demokracija pomeni vladavino ljudstva, pri čemer pogosto o družbenih zadevah odloča večina. Če ima nek predlog večinsko podporo, zmaga. Toda – ali je to dovolj?

Tudi diktatorje je pogosto podpirala večina ljudstva (oni so sicer rekli, da morajo ljudstvu pokazati pot in pravo usmeritev). Poglejmo si tri primere:

- Leta 1930 je večina državljanov Italije podprla Mussolinija, a o Slovanih, ki so živeli v Italiji je Mussolini rekel: *Neusmiljeno je potrebno pokoriti to uporno [ljudstvo](#). Iztrebiti je potrebno vse moške te preklete rase.*
- Leta 1935 je večina državljanov Sovjetske zveze podprla Stalina, čeprav je nasilno odstranil milijone svojih (domnevnih) nasprotnikov.
- Leta 1939 je večina državljanov Nemčije podprla Hitlerja, čeprav je nemškimi Judom ukinil možnost javnega delovanja in mnoge odpeljal v koncentracijska taborišča.

Je torej prava demokracija volja večine? Lahko večina ljudstva vedno odloča o manjšinah? Kdaj moramo upoštevati željo večine, kdaj pa tega ne bi smeli? Skušaj napisati kratek sestavek, kjer boš odgovoril/-a na zgornja vprašanja, pri tem vključi primere iz zgodovine in primere iz sodobnega sveta.

5. Dopolni razpredelnico.

DEMOKRACIJA

TOTALITARIZEM

(avtoritarna oblast/diktatura)

KAPITALIZEM	IMPERIALIZEM	NACIONALIZEM (fašizem/rasizem)	KOMUNIZEM (socializem)
Definicija ideologije/sistema			
Skušaj dopisati pozitivno lastnost/učinek ideologije/sistema. (Zakaj so jo ljudje podpirali?)			
Dopiši negativen učinek sistema/ideologije.			
Navedi primere držav med obema vojnama			
MINI RAZISKOVALNA NALOGA: aktualizacija. Tukaj navedi le primere današnjih držav, organizacij, gibanj.			

MINI RAZISKOVALNA NALOGA, AKTUALIZACIJA: NAMIGI

Pobrskej po spletnih straneh in poišči današnje primere držav, organizacij in gibanj, ki bi jih lahko uvrstil/-a v zgornjo razpredelnico.

NACIONALIZEM danes: Pomagaj si z naslednjimi imeni: Casapound, neonacisti, Antifa. Za kaj se zavzemajo? Primerjaj jih in jih razvrsti v razpredelnico.

Identiteta temelji na razlikovanju NAS (kdo in kakšni smo mi) in DRUGIH (kdo in kakšni so drugi). Na primer: *MI smo kristjani, oni so budisti; mi smo Madžari, oni so Poljaki, mi smo razviti, oni so primitivni ...*

Kdo so bili MI v fašistični Italiji in kdo v nacistični Nemčiji?

Kdo so MI v zgoraj naštetih skupinah? In kdo so DRUGI, od katerih se člani skupin želijo razlikovati? Kakšen odnos imajo do DRUGIH? Kako jih poimenujejo?

DEMOKRACIJA danes – vtipkaj v spletni brskalnik Demokracija in Evropska unija in razišči, katere demokratične vrednote želi spodbujati EU?

IMPERIALIZEM danes – pobrskej, kako ravnaajo z vodnimi viri velika podjetja Nestle, Heineken, Coca-cola? (primeri za izkoriščanje naravnih virov) ali kako ravnaajo s človeškimi viri velika podjetja v tekstilni industriji v Bangladešu. Komu imperializem najbolj koristi?

KOMUNIZEM danes – poišči primere. Lahko si pomagaš z najbolj znanimi državami, Severno Korejo, Venezuelo, delno tudi Kitajsko. Primerjaj gospodarsko razvitost, način vodenja države, kult osebnosti, zadovoljstvo z življenjem ...